בבית המשפט העליון בירושלים **בג"צ**
<u>בשבתו כבית משפט גבוה לצדק</u>

<u>העותר:</u> **יהונתן פולארד**

ע"י ב"כ עוה"ד ניצנה דרשן-לייטנר
ו/או לארי דאב
מרח' הותיקים 11 פתח תקוה, 49389
טל: 03-7361519, פקס: 03-7361520

- נ ג ד -

<u>המשיבה:</u> **ממשלת ישראל**

ע"י ב"כ מפרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין ירושלים

<u>עתירה</u>

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי המורה למשיבה, ממשלת ישראל, לבוא לנמק וליתן טעם, מדוע לא תעמיד את ארה"ב על הפרת ההתחייבות שזו ביצעה כלפי ישראל, אשר הביאה להרשעת העותר ולהטלת עונש מאסר עולם עליו, ותדרוש כתוצאה מכך את שחרורו של העותר לאלתר.

<u>ואלה נימוקי העתירה</u>:

1. העותר, יהונתן פולארד, גוייס בשנת 1984 לשמש סוכן ישראלי עבור לשכת הקשר המדעית (לק"מ) של משרד הביטחון.

<u>מצ"ב ע/1</u>: מסמך ההכרה הרשמי.

2. העותר החל לשרת את ישראל כאשר נוכח לדעת, כי על אף הסכם מחייב לשיתוף מידע בין ארה"ב לישראל, ארה"ב נמנעת מלמסור לישראל מידע בטחוני קריטי לישראל, הנוגע למערכות נשק ויכולות לחימה של מדינות עוינות למדינת ישראל.

3. הרקע להימנעות ארה"ב ממסירת המידע הנ"ל היה מורת רוחם של קספר ויינברגר, שר ההגנה דאז, ושל בובי ריי אינמן, סגן מנהל ה-CIA דאז, ממהלך הריסת הכור האטומי בעירק בו נקטה ישראל בשנת 1981.

4. בעקבות הריסת הכור החליטו השניים להטיל חרם על העברת מידע בטחוני קריטי למדינת ישראל.

5. בשנת 1983, הגיעו ישראל וארה"ב להסכם המחייב את שתי המדינות לחלוק מידע בטחוני חיוני. למרות הסכם זה, אינמן וויינברגר המשיכו בניגוד לדין לחסום את זרימת המידע החוקי לישראל.

6. בעקבות כך, העותר, אשר היה באותה העת מנתח מודיעין בצי האמריקאי, החל לסייע למדינת ישראל ולספק לה את החומר שמודרה ממנה שלא כדין.

7. העותר סיפק לישראל מידע קריטי אודות כוונות המדינות האויבות לה ויכולותיהן הצבאיות – מידע לה היתה זכאית ישראל על פי ההסכם, ואשר הועבר באופן שגרתי על ידי ארה"ב עובר להריסת הכור האטומי בעירק (לרשימה מפורטת של מסמכים שהועברו על ידי העותר לישראל ראה סעיף 37 להלן).

8. כעבור שנתיים מיום תחילת פעולתו, ביום 21 בנובמבר 1985, נעצר העותר ע"י רשויות ארה"ב בחשד לעבירות ריגול לטובת ישראל.

9. העותר בטח בהבטחות מפעיליו הישראליים להצילו אם ייעצר, ועל כן סירב בתחילה להודות באשמה או לשתף פעולה עם החוקרים האמריקאיים.

10. בידי ארה"ב לא היו ראיות מספיקות כנגד העותר על מנת להעמידו לדין, וראש ה-CIA דאז, ויליאם קייסי, המליץ לשחרר את העותר בשל העדר ראיות.

11. כעבור חודש, בין התאריכים 11 ל-17 בדצמבר 1985, הגיעה לישראל משלחת מארה"ב, בה השתתפו נציגים של ה-FBI, משרד המשפטים האמריקאי והתביעה האמריקאית, בראשה עמד היועץ המשפטי של משרד החוץ האמריקאי, השופט אברהם סופר. משלחת זו קיבלה מידי ישראל את המסמכים שהעביר לידיה העותר במהלך שירותו, אותם מסמכים שארה"ב היתה זקוקה להם נואשות על מנת להרשיע את העותר, מסמכים אשר חרצו בסופו של דבר את גורלו.

12. חוקריו של העותר הודיעו לעותר, כי ישראל משתפת פעולה עם רשויות התביעה בארה"ב. אף על פי כן, נשאר העותר איתן בהחלטתו שלא לשתף פעולה עם רשויות התביעה, והוא התעקש ללכת למשפט.

13. החלטתו של העותר ללכת למשפט התבססה על ההנחה, כי אין בידי רשויות התביעה די ראיות להעמידו לדין, ובכל מקרה אין בידיהם ראיות לגבי היקף החומר שהעביר לישראל.

14. העותר האמין, כי על אף מה שאומרים לו חוקריו, אף מדינה אינה משתפת פעולה עם רשויות התביעה שכנגד, על מנת להעמיד לדין את סוכניה. ומכאן הסיק, כי על אף כל הדיבורים על "שיתוף פעולה", ישראל לעולם לא תמסור לארה"ב את הראיות הקריטיות הנחוצות להרשעתו, הם המסמכים אשר הוא העביר לישראל במהלך פעולותיו כסוכן של המדינה.

15. זמן קצר לאחר מכן, בתחילת שנת 1986, במהלכה של חקירה רוטינית, הוצג לעותר, לתדהמתו, ארגז מלא במסמכים שהעותר מסר לישראל, ושישראל החזירה לארה"ב, כשעליהם מוטבעת הראיה הישירה ביותר להרשעתו – טביעת אצבעותיו. רק אז הבין העותר, שהוא נבגד על ידי ישראל, וכי אין בידו הברירה כי אם להודות באשמה ולשתף פעולה.

16. העותר נאלץ להגיע לעסקת טיעון עם ארה"ב. במסגרת עסקת הטיעון התחייב העותר להודות בעבירה המיוחסת לו, עבירה של העברת מידע סודי למדינה זרה, ולשתף פעולה עם רשויות התביעה בארה"ב.

17. מאחר ומדובר בהעברת מידע למדינת ישראל, מדינה בעלת ברית של ארה"ב, ובמעשה שנעשה למען מדינת ישראל ללא כוונה לפגוע בארה"ב, התחייבו רשויות התביעה בארה"ב, בתמורה להודאתו של העותר, שלא לעמוד על העונש המקסימלי הקבוע בחוק, אלא להסתפק בעונש ראוי.

18. עונש ראוי עמד באותה תקופה על 4 - 7 שנות מאסר.

<u>מצ"ב ע/2</u>: התפלגות העונשים בגין העברת מידע סודי למדינה ידידותית.

19. בהתאם לעסקת הטיעון, הודה העותר בעבירה המיוחסת לו, והוא הורשע על פי הודאתו ביום 4 במרץ 1987, בעבירה של העברת מידע סודי למדינה זרה. כמו כן שיתף העותר פעולה עם ארה"ב כפי שהתחייב.

20. אלא שארה"ב פעלה אחרת.

21. ארה"ב הפרה את עסקת הטיעון עם העותר, ולמרות שיתוף הפעולה המלא מצידו, ביקשה לגזור עליו עונש מאסר עולם. בית המשפט קיבל את עתירתה של התביעה בארה"ב, והטיל על העותר מאסר עולם בלתי קצוב.

22. העותר הושלך לצינוק. תחילה הוחזק העותר בצינוק בבית הכלא לחולי נפש ב-Springfield, מיזורי, בתנאים קשים ביותר, ואחר במשך קרוב ל-7 שנים הוחזק בצינוק בבית הכלא השמור ביותר בארה"ב, USP Marion, שבאילנוי. לבסוף הועבר העותר לכלא הפדרלי FCI Butner שבצפון קרוליינה, שם הוא מרצה את עונשו עד היום.

שנה זו הינה השנה ה-20 לשבתו של העותר במאסר.

23. רק בשנת 2000, באיחור מביש של 13 שנה, הגיע לידי העותר דו"ח ועדת אבן, ועדת המשנה לשרותי המודיעין והבטחון של הכנסת, אשר מונתה בשנת 1987 לחקור את פרשת העותר. הדו"ח הגיע לידי העותר על ידי השר רחבעם זאבי ז"ל, אשר שימש באותה שעה ראש השדולה למען העותר בכנסת.

24. בעיינו בדו"ח ועדת אבן התחוור לעותר לראשונה בחייו, כי **לארה"ב אסור היה לעשות שימוש במסמכים אותם קיבלה חזרה לידיה מישראל כדי להרשיע את העותר**.

25. ארה"ב ביקשה מישראל להעביר לידיה את כל המסמכים אשר העותר מסר לה כשריגל עבורה. ישראל הסכימה לכך, בתנאי שארה"ב תתחייב שלא להשתמש באף אחד מן המסמכים הללו כדי להרשיע את העותר. ארה"ב הסכימה לתנאי וקיבלה את המסמכים לידיה.

26. ואולם, ארה"ב **הפרה את התחייבותה כלפי ישראל ועשתה שימוש במסמכים הללו הן לשם הרשעתו של העותר, והן במסגרת טיעוניה לעונש**.

27. ההתחייבות מתוארת בדו"ח ועדת אבן בעמ' 22-19 בו, ועיקרה כדלקמן:

> *בלילה שבין ה-30 בנובמבר לבין ה-1 בדצמבר 1985, בשעה 3:30 לפנות בוקר, טלפן מזכיר המדינה האמריקאני [דאז], ג'ורג' שולץ, לראש ממשלת ישראל [דאז], שמעון פרס. במהלך שיחתם הסכים מר פרס לפרט את דרכי שיתוף הפעולה של*

ישראל עם ארצות הברית בפרשה זו. בסופה של השיחה נתן מר פרס התחייבויות במספר נושאים . . [בין היתר כי] מסמכי פולארד יוחזרו לארצות הברית.

...

"(ההחלטה) ... להחזיר את המסמכים אשר נמסרו על ידי פולארד הייתה מוטעית בבסיסה וגרמה נזק רציני. מסמכים אלה היוו את הבסיס להרשעה ולמאסר עולם שנגזר על פולארד, ***למרות ההנחה הישראלית שישנה התחיבות אמריקאית לא להשתמש במסמכים נגד פולארד."***

<u>מצ"ב ע/3</u>: העמודים הרלוונטים בדו"ח ועדת אבן (ההדגשה אינה במקור).

28. המסמכים הללו היו קריטיים ביותר להרשעתו של העותר. העותר לא היה מסכים להודות במעשים המיוחסים לו אלמלא נוכח לדעת, כי ארה"ב מחזיקה בידיה את המסמכים אותם העביר לישראל כשטביעות אצבעותיו עליהם.

29. דבר זה מוסכם אף על רשויות התביעה בארה"ב.

30. בהתנגדותם לבקשת העותר להפחתת עונשו כתבו רשויות התביעה, כי שיתוף הפעולה של העותר עמם החל רק מספר חודשים לאחר מעצרו. וכי כי העותר הסכים להודות באשמה במסגרת עסקת טיעון, ולשתף פעולה עם ארה"ב, רק לאחר שעורכי הדין מטעם התביעה והחוקרים האמריקאיים חזרו מישראל עם ראיות נוספות להוכחת אשמתו של העותר. ראה דברי התביעה בתגובתם לבקשת העותר להפחתת עונשו:

". . . cooperation was not forthcoming in this case until several months after defendant's arrest. Indeed, defendant agreed to enter a guilty plea and cooperate only after government attorneys and investigators returned from Israel with additional evidence of defendant's guilt."

<u>מצ"ב ע/4</u>: "Government's Opposition to Motion to Reduce Sentence", July 17, 1987. האמרה המיוחסת מצויה בעמ' 10 לתגובה.

31. חשוב עוד יותר, על ידי החזרת מסמכים אלה לארה"ב, ישראל הבטיחה למעשה, כי העותר יקבל את העונש החמור ביותר שניתן היה לקבל בגין אותה עבירה: עונש מאסר עולם.

32. שר ההגנה האמריקאי דאז, קספר ויינברגר, התבסס על מסמכים אלה כדי לכתוב את הערכת הנזק בתיק. המשרד שלו גם השתתף בכתיבת The Victim Impact Statement (תסקיר הנזק), המשמש כלי בידי בית המשפט האמריקאי לקביעת עונש עבור פשע שבוצע.

33. ב-Victim Impact Statement טענה ארה"ב כי הנזק הגדול ביותר שגרם העותר היה מסירת מידע רב מדי על ארצות ערב, דבר שהביא לשבירת האיזון במזרח התיכון. זאת עשה העותר על ידי כך שסיפק לישראל מידע אשר יאפשר לה להגן על עצמה מפני אויביה.

34. בין השנים 1981 ו-1984, ארצות עוינות לישראל השיגו ו/או ייצרו מערכות נשק לשימוש נגד ישראל. אבל בניגוד להסכם שיתוף המידע עם ישראל, ותוך כדי הפרתו, האמריקאים - בראשותם של ויינברגר ואינמן - הסתירו את המידע על מערכות הנשק הללו מישראל.

35. העותר הוא שסיפק את המידע הנ"ל לישראל. מידע זה היה יקר ערך ביותר למדינת ישראל, וכך התייחסו אליו הגורמים הרשמיים בארץ. כך, ראה, את דו"ח ועדת אבן, המתייחס למידע זה כ"חומר יקר ערך יותר מזהב" (עמ' 5 לדו"ח).

36. רשימת המסמכים שלהלן חושפת את המסמכים (בעלי הכותרות הבלתי מסווגות) אשר סוכנות המודיעין DIA בחרה מתוך שלל המסמכים שישראל החזירה לידי ארה"ב, עבור משרד המשפטים האמריקאי, לשמש כראיות כנגד העותר.

37. המסמכים שימשו את ארה"ב בבית המשפט להוכחת ה"נזק" שגרם העותר. כותרות המסמכים מנתצות את המיתוס מאחורי מה שכביכול מסר העותר לישראל והנזק שנטען שגרם לו.

38. את המסמכים המפורטים ברשימה קיבל העותר במענה לעתירתו בהליך על פי חוק חופש המידע בארה"ב, לקבלת המסמכים אשר שימשו את ארה"ב כראיות להרשעתו.

Document control no: 99-74: DST-1060B-315-83, October/83:

- **SPECIAL TECHNICAL REPORT ON THE SOVIET SA-13 MISSILE SYSTEM.**

Document control no 99-75:DST-1060S-174-84, Nov/84:

- **NAVAL SAM SYSTEM TRENDS – USSR**

DST-1200S004-85, Mar/85:

- **RADIATED NOISE LEVELS OF SHIPS AND SUBMARINES WORLDWIDE.**

Document control no :99-74:

DDB-1200-1S-83, SEPT/83:

- **NAVAL FORCES INTELLIGENCE STUDY – ISRAEL**

DDB-2040-122-83, Apr/82:

- **PORT FACILITIES STUDY: TUBRUG PORT COMPLEX, LIBYA**

DDB-1730-42-84, Jul/84:

- **IRAN-IRAQ ELECTRONIC WARFARE CAPABILTIES**

DDB-2600-3758-84, Jun/84:

- **MILITARY IMPLICATIONS OF LOGISTICAL INFRASTRUCTURAL EXPANSION IN SOUTH YEMEN**

DDB-1200-310-84, Jan/85:

- **UNCONVENTIONAL WARFARE AND THE LIBYAN ARAB NAVY**

DDB-1950-32-85, Jan/85:

- **A SURVEY OF THE BASIC INDUSTRIES OF EGYPT: IRON & STEEL/ALUMINUM/CEMENT [Industrial war capabilities].**

99-77: DST-1260S-084-84, Feb/84:

- **ACOUSTIC CHARACTERISTICS OF SOVIET TORPEDOS**

DST-1260S-120-84, Mar/84:

- **NAVAL MINES AND MINE COUNTERMEASURES (SELECTED FREE WORLD AND THIRD WORLD COUNTRIES)**

DST-1330S-021-85, Jan/85:

- **OTOMAT ANTISHIP MISSILE SYSTEM (CRUISE MISSILE AND TACTICAL AIR-TO-SURFACE MISSILES – FREE WORLD)**

99-78: DST-1810S-440-83, Sep/83:

- **MEDICAL CAPABILITIES STUDY: SYRIAN ARAB REPUBLIC**

(Studies warfare capabilities and ability to resist attack; factors governing military morale).

99-79: DST-1710S-390-84, Aug/84:

- **NEW AIRCRAFT CONTROL AND WARNING RADAR DEVELOPMENTS – USSR**

DST-1710H-507-85, Vol.1, May/85:

- **RADAR HANDBOOK**

99-80 (a and b): DST-1350S-025-85, Aug/85:

- **MAINSTAY: A SUPPORT SYSTEM**

DST-1330S-166-82, Sept/82:

- **SOVIET AA-6 (ACRID) AIR-TO-AIR MISSILE SYSTEM**

DST-1330S-181-83, Feb/83:

- **SOVIET DR-1 DRONE SYSTEM**

DST-1330S-167-83, May/83:

- **SOVIET AA-7 AIR-TO-AIR MISSILE SYSTEM**

DST-2700S-047-85, Jan/85:

- Soviet HEL (High Energy Laser) technology for weaponization

DST-1740S-156-84, Mar/85:

- **AIRBORNE RECONNAISSANCE SENSORS – ECC**

DST-1330S-168-85, Mar/85:

- **SOVIET AA-8 (APHID) AIR-TO-AIR MISSILE SYSTEM**

DST-1330S-142-82, Apr/82:

- **SOVIET KAS-2 (KIPPER) AIR-TO-SURFACE MISSILE SYSTEM**
- (Critical life and death information.)

99-141 (a to e): DST-1060e-391-84, Jan/84:

- **SOVIET SA-8 SURFACE-TO-AIR MISSILE SYSTEM**

99-152 –Titles:

- **SYRIAN MILITARY CAPABILITIES AND THE POTENTIAL THREAT TO JORDAN**
- **IRAN-IRAQ: THE ENDLESS WAR**
- **EXOCET MISSILE SYSTEM**
- **CBW CAPABILITIES – NATO COUNTRIES**
- **CBW NON-ALIGNED COUNTRIES (JAPAN, FINLAND, PAKISTAN)**
- **WORLD-WIDE TANK PRODUCTION OVERVIEW**
- **INDIA-PAKISTAN: A COMPARATIVE ANALYSIS**
- **AERODYNAMIC MISSILE HANDBOOK – USSR/CHINA**
- **NAVAL ORDER OF BATTLE, VOL. 111, PART 1 – NORTH AFRICA/MEDITERRANEAN**

39. כל המסמכים שצוינו לעיל מתייחסים לרכש של מערכות נשק וליכולות הלחימה של אויביה של מדינת ישראל. ישראל מודרה ממידע זה באופן מכוון על ידי האמריקאים, בהפרה של הסכם שיתוף המידע מ-1983.

40. מרשימה זו עולה ברורות, כי "הנזק" שהעותר גרם כביכול לארה"ב היה שהוא נתן לישראל את היכולת להגן על עצמה מפני אויביה. כל כותרות המסמכים (הבלתי מסווגים) דלעיל מראים כי הם עוסקים במוכנות למלחמה ובמערכות לחימה שהושגו ע"י אויביה של ישראל, לרוב על ידי בריה"מ, לשימוש נגד ישראל. אף אחד מהמסמכים בהם עשתה ארה"ב שימוש כראיות נגד העותר לא עסק בסוכנים, קודים, התקנות, תוכניות מלחמה, מיקומי כוחות או תוכניות של ארה"ב. למעשה, הם לא עסקו כלל בארה"ב.

41. ראה, למשל, 99-141: **Soviet SA-8 Surface-to-Air Missile System** Control number DST-1060e-391-84, Jan/84 , מהרשימה. מסמך זה מהווה אינדיקציה טובה לסוג המסמכים אשר העביר העותר לישראל. המסמך משקף את סוג המידע הקריטי הנוגע למערכת הטילים של ברית המועצות, מידע שיש בו לקבוע חיים ומוות לגבי ציוד מלחמתי ומערכות נשק בידי המדינה העוינת. מידע זה היה מנוע מישראל בזמנו.

42. החזרת המסמכים לארה"ב ע"י ישראל היא שהביאה את שר ההגנה דאז, קספר ויינברגר, לעמוד על טיב המידע שישראל קיבלה בניגוד למדיניותו, ולהבין, כי על אף שהוא ואיינמן ניסו למנוע זאת בכל כוחם, לישראל הגיע המידע אודות התחמשות אויביה.

43. דבר זה הכעיס להחריד את ויינברגר, אשר היה ידוע בשנאתו לישראל[1], ובאופן חסר תקדים, התערב בהליך השיפוטי כנגד העותר. במכתב אישי לשופט, בן 40 עמוד, גולל ויינברגר את נימוקיו, מדוע יש להטיל על העותר את העונש החמור ביותר הקבוע בחוק.

44. ויינברגר נקם בישראל על שקיבלה את האינפורמציה שביקש למנוע ממנה, ובהתערבות שלא היתה כדוגמתה בהליך השיפוטי, הבטיח, כי על העותר יוטל עונש חסר פרופורציה של מאסר עולם.

45. במכתבו, תיאר ויינברגר באופן כוזב את מעשיו של העותר כ"בגידה" בארה"ב. על פי החוקה האמריקאית, בגידה הינה עזרה וסיוע למדינת אויב בזמן של מלחמה. מעשיו של העותר, אשר בוצעו כדי לסייע למדינת ישראל, בעלת ברית של ארה"ב, אינם יכולים להיחשב מעשה בגידה.

46. אף על פי שהעותר לא ביצע כל מעשה בגידה כנגד ארה"ב, ולא הואשם בבגידה, חזר ויינברגר על אישומיו השקריים בתזכיר אשר מסר לשופט יום לפני מתן גזר דינו של העותר, וקרא לבית המשפט להטיל על העותר את העונש שיש להטיל על מעשה בגידה.

47. השופט נענה לתזכירו של ויינברגר, אשר הוגש בדקה האחרונה, וגזר על העותר מאסר עולם - גזר דין השמור רק למי שמסר מידע לאויביה של ארה"ב.

48. על ידי הטלת עונש של מאסר עולם על העותר- גזר דין שניתן רק למרגלים עבור אויבים של ארה"ב- ארה"ב יכלה לסווג, לפחות באופן מדיני, את ישראל כמדינת אויב, ולטפל בסוכן שלה, העותר, באופן חמור.

49. עונש זה הוטל על העותר אך ורק עקב המסמכים אשר החזירה ישראל לארה"ב, ואשר העידו על תוכן המידע שמסר העותר לישראל. החזרת המסמכים הללו לארה"ב הבטיחה, כי העותר יקבל עונש מאסר עולם. אל המסקנה הזאת הגיעה גם ועדת אבן, אשר כתבה:

> *"(ההחלטה) ... להחזיר את המסמכים אשר נמסרו על ידי פולארד הייתה מוטעית בבסיסה וגרמה נזק רציני. מסמכים אלה היוו את הבסיס להרשעה ולמאסר עולם שנגזר על פולארד, למרות ההנחה הישראלית שישנה התחיבות אמריקאית לא להשתמש במסמכים נגד פולארד."*

ראה עמ' 22 לדו"ח ועדת אבן (**נספח ע/3**).

50. הרפש שהטיל משרד ההגנה האמריקאי בעותר עם גזר דינו, ליווה את העותר ומלווה אותו לאורך כל תקופת מאסרו, עד היום הזה. ארה"ב סירבה לאפשר לעותר לערער על מאסר העולם שלו או לקרוא תיגר בבית משפט על התוכן של המזכר הסודי של ויינברגר אשר הועבר לשופט. על אף שרוב האסירים בארה"ב עומדים בתנאים לשחרור מוקדם, אין הוא הדין עבור העותר, אשר נכון לעכשיו מרצה בבית הסוהר זמן ארוך פי 5 או 6 מהזמן הממוצע שמוטל בגין העבירה שהוא ביצע בשמה של ישראל.

51. אין חולק, איפוא, כי היתה זו טעות חמורה למסור לארה"ב חזרה את המסמכים שהעביר העותר לישראל. אין חולק, אף, כי טעות זו עלתה לעותר בחייו.

---

[1] ויינברגר תואר במכתב שנכתב על ידי תת המזכיר של שר הגנה דאז, לורנס קורב, כאדם בעל "שנאה תהומית לישראל".
מצ"ב ע/5: מכתבו של תת מזכיר שר ההגנה, לורנס קורב, לאביו של העותר.

52. על אף שארה"ב הפרה את התחייבותה כלפי ישראל, ועשתה שימוש במסמכים הנ"ל להרשעתו של העותר, ועל אף שמסמכים אלו היוו את הסיבה הישירה למתן גזר הדין חסר פרופורציה שהוטל על העותר ואת הסיבה ליחס האכזרי לו זוכה העותר, המשיבה מעולם לא נקטה בשום צעד על מנת לתקן את הנזק שנעשה לעותר.

53. המשיבה מעולם לא הודיעה לעותר, כי החזירה מסמכים לארה"ב, ומהם מסמכים אלה. היא לא גילתה לעותר את התחייבותה של ארה"ב שלא לעשות שימוש במסמכים הללו נגד העותר.

54. אף על פי שמדובר בשימוש בראיות בלתי קבילות, אשר השימוש בהן אסור על פי התחייבות מפורשת שנתנה ארה"ב לישראל, ישראל מעולם לא יידעה את העותר לגבי הפרת התחייבות זו ולגבי זכותו למשפט חוזר על סמך שימוש בראיות בלתי קבילות.

55. לא זו אף זו; במהלך שני עשורים, המשיבה מעולם לא הביעה כל מחאה בפני ארה"ב על המעשה הבלתי יעשה שביצעה ארה"ב, אשר קבר את העותר לדראון עולם.

56. מהרגע בו נודע לעותר על הפרת התחייבותה של ארה"ב, בשנת 2000, ביקש העותר מכל גורם רשמי ישראלי, אשר נפגש עימו בכלא שבארה"ב, להעלות את הנושא בפני ממשלת ישראל, למען זו תגיב בעוצמה הנדרשת להפרת ההתחייבות הנ"ל של ארה"ב, ותדרוש את שחרורו לאלתר.

57. לא יעלה על הדעת, שארה"ב תיתן התחייבות לישראל שלא להשתמש במסמכים שהועברו לידיה להרשעתו של העותר, תפר את התחייבותה זו, תרשיע את העותר בהתבסס על הודאתו שניתנה לנוכח המסמכים הללו, תטען לעונש המקסימלי בחוק עקב המסמכים הללו, וישראל תשב בצד ותחריש.

58. העותר הינו סוכן ישראלי. הוא חירף את נפשו וחירותו למען מדינת ישראל. בהחרישה לנוכח הפרת התחייבות ארה"ב כלפיה, נותנת ישראל יד להרשעתו של העותר ולמאסרו המתמשך זו השנה ה-20.

59. כל הגורמים הרשמיים עימם נפגש העותר הבטיחו להעלות את הנושא הנ"ל בפני הממשלה: שרים, חברי כנסת, רבנים ראשיים, רבנים צבאיים, ועוד. ברם, ממשלת ישראל לא עשתה דבר בנושא.

60. ביום 17 במאי 2005 נפגש העותר לראשונה עם שגריר ישראל בארה"ב, דני איילון. פגישה זו היתה הראשונה מסוגה מאז מעצרו של העותר. זוהי הפעם הראשונה בה נשלח על ידי ראש ממשלת ישראל נציג מדינת ישראל בארה"ב, הוא שגריר ישראל בארה"ב, להיפגש עם העותר, כשבפיו מסר מפי ראש הממשלה.

61. לביקור מעין זה ייחל העותר וציפה שנים רבות. בפגישה זו שוב העלה העותר את בקשתו, כי ממשלת ישראל תדרוש את שחרורו לאלתר מארה"ב, עקב הפרת ארה"ב את ההתחייבות שנתנה כלפי ישראל.

62. אפס, כי גם לאחר פגישה זו לא נעשה דבר.

63. עקב הפרת התחייבות ארה"ב כלפי ישראל, והשימוש שעשתה במסמכים שהועברו לידיה בניגוד לתנאי המפורש שלא לעשות כן, הורשע העותר והוטל עליו עונש חסר תקדים של מאסר עולם בלתי קצוב.

64. לכל אורך שנות מאסרו, מסרבת ארה"ב בעקשנות לבקשות החנינה מטעם העותר. ארה"ב אינה מרפה אחיזתה מהעותר לרגע, ומסרבת לותר על מה שהשיגה שלא כדין. לארה"ב לא היתה זכות להרשיע את העותר על סמך המסמכים הללו או לגזור לו עונש חסר תקדים בחומרתו.

65. הואיל והתחייבות ארה"ב נעשתה כלפי ממשלת ישראל, על משלת ישראל לעמוד על קיום ההתחייבות, ומאחר ואת הנעשה כבר אין להשיב, על ישראל לעמוד על כך שארה"ב תחזיר לישראל את מה שהשיגה תוך הפרת ההתחייבות הזו: את חירותו של העותר.

66. לישראל אין זכות לוותר על חירותו של העותר. העותר הינו סוכן ישראלי. לישראל היתה החובה לפעול לשחרורו של העותר באופן מיידי, מייד עם רגע מעצרו, כפי שעשתה בכל מקרי הריגול האחרים.

67. לא רק שישראל כשלה מלעשות כן, היא גם הביאה בעצמה להרשעתו של העותר. ישראל היא שסיפקה לארה"ב את החומר שארה"ב היתה זקוקה לו כדי להרשיע את העותר ולהטיל עליו עונש מאסר עולם.

68. מאחר וישראל הביאה לנטילת חירותו של העותר, חייבת היא כעת להביא לשחרורו.

69. אשר על כן חייבת המשיבה לפנות לארה"ב, להעמיד אותה על הפרת התחייבותה של ארה"ב כלפיה, ולדרוש את שחרורו של העותר לאלתר.

70. מאחר והמשיבה אינה עומדת לעשות כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות לה לפעול כאמור.

71. אשר על כן מתבקש כב' בית המשפט להוציא את הצו על תנאי שלפניו, ולהורות למשיבה להעמיד את ארה"ב על הפרת ההתחייבות שזו ביצעה כלפי ישראל, אשר הביאה להרשעת העותר ולהטלת עונש מאסר עולם עליו, ולדרוש כתוצאה מכך את שחרורו של העותר לאלתר.

ניצנה דרשן-לייטנר, עו"ד
ב"כ העותר

b: 189-2